

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
Таврійський державний агротехнологічний університет
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки підприємств

ЗАТВЕРДЖУЮ
декан факультету економіки та бізнесу
доц. _____ С.В. Карман
“ ____ ” _____ 2011 р.

**Робоча програма навчальної дисципліни
“Економіка та організація інноваційної діяльності”
(за вимогами КМСОНП)**

з напрямку підготовки: 6.030504 “Економіка підприємства”, ОКР “Бакалавр”

Форма навчання	Нормативні дані											Всього	
	курс	семестр	лекції, год.	лабораторні, год.	Семінари практичні, год.	всього аудиторних годин	самостійні, індивідуальні заняття, год.	Аудиторна і позааудиторна робота (год./кредити ECTS)	Курсові проекти (роботи) год./кредити ECTS	Навчальна практика год./кредити ECTS	Підсумковий контроль (форма, семестр год./кредити ECTS)	Год.	Кредити ECTS
денна	4	8	36	-	36	72	108	180 год./5	-	-	Іспит	180	5

Робоча програма складена на підставі тимчасової типової програми, затвердженої методичною комісією від 24.09.09 протокол № 1

Програму розробив (ли): ____ доц. Тебенко В.М. _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки підприємств протокол №1 від “30” серпня 2011 р.
Зав. кафедри _____ к.е.н. доц. Грицаєнко Г. І.

Підпис

УДК 330.341.(075.8)

ББК 65.9(4 УКР)30-5я73 Е45

Економіка та організація інноваційної діяльності. Робоча програма навчального курсу для студентів з напрямку підготовки: 6.030504 “Економіка підприємства”, ОКР “Бакалавр” – Таврійський державний агротехнологічний університет, 2011. - 27 с.

Розробник: кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств Таврійського державного агротехнологічного університету Тебенко В.М

Затверджено методичною комісією факультету економіки та бізнесу ТДАТУ
(протокол від 2011 року №1)

1. ОПИС ПРЕДМЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: «Економіка та організація інноваційної діяльності»

Курс: Підготовка (бакалаврів, магістрів, підвищення кваліфікації)	Напрямок підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної Дисципліни
Курс: 4	Галузь знань: 0305 "Економіка і підприємництво"	Нормативна дисципліна
Підготовка бакалаврів	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки: 4
Кількість кредитів ECTS – 5	Напрямок підготовки: 6.030504 “Економіка підприємства”	Семестр: 8
Модулів: 4		Лекції: 36 годин
Змістових модулів: 2		Практичні: 36 годин
Загальна кількість годин: 180		Самостійна робота: 74 годин
Тижневих годин: 4		Індивідуальна робота: 34 годин
		Вид контролю: іспит

2. МЕТА

Мета курсу: засвоєння студентами — бакалаврами з економіки — інноваційної політики фірми, принципів її формування та впровадження, форм інновацій, методів основного інструментарію їх створення й шляхів реалізації, побудови системи менеджменту інноваційними процесами та державного регулювання, опанування практичних методів стратегічного управління інноваціями, маркетингу, організації, планування, фінансування та оцінювання інноваційної діяльності підприємств.

Предмет дисципліни: наукові концепції, відповідні підходи та інструментарій з інноваційної діяльності, методологія щодо розробки та прийняття раціональних господарських рішень.

Завдання дисципліни — вивчення економічної теорії і практики інноваційної сфери діяльності підприємств та організацій різних форм власності для досягнення ними технологічного і товарного лідерства; вивчення основних засад інноваційної політики і стратегії фірми, організації управління інноваційною діяльністю; визначення найефективніших напрямків оновлення техніко-технологічної бази підприємства та її продукції, з'ясування особливостей організаційних форм забезпечення і методів впровадження результатів іннова-

ційної діяльності; висвітлення систем регулювання і стимулювання інноваційних процесів, обґрунтування організаційно-економічного механізму та оцінка соціально-економічної ефективності результатів наукових досліджень.

Методологія вивчення курсу включає певну сукупність конкретних методів, а саме: історичний, макроекономічний та мікроекономічний підхід до оцінки процесів і явищ, що припускають об'єктивну можливість розробки інноваційного проекту; застосування сучасного наукового інструментарію прийняття управлінських рішень та оцінки ефективності інноваційного проекту, аналіз, узагальнення та визначення можливих сфер застосування ефективного інноваційного вітчизняного і зарубіжного досвіду.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Економіка та організація інноваційної діяльності» взаємодіє з інвестиційною діяльністю, обґрунтуванням господарських рішень та оцінкою ризиків, технічними науками, використовує узагальнення і понятійний апарат ризикології та політичної економії, макроекономіки. На основі наукових досліджень виробила власні категорії й економічні принципи та узагальнення, що дає змогу здійснювати чіткий аналіз, систематизацію й комплексну оцінку інновацій. Вказані категорії та економічні принципи використовуються іншими економічними науками, як, наприклад, виробниче планування на підприємстві, організація виробництва, аналіз господарської діяльності, фінанси.

3. ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Під час вивчення дисципліни «Економіка і організація інноваційної діяльності» студент **повинен знати:**

- * основні концепції, поняття, методи і підходи, що використовуються в світовій практиці з організації інноваційної діяльності;
- * основи напрямки інноваційної діяльності підприємств, специфічні методи та інструменти інноваційного менеджменту;
- * найважливіші проблеми, пов'язані з економікою та організацією інноваційної діяльності
- * основні функції управління інноваційними проектами – організація, мотивація, планування та контроль;
- * методи оцінки ефективності інновацій, способи і засоби залучення ресурсів для їх реалізації та механізм управління інноваційними проектами;

Вміти :

- * економічно обґрунтовувати технічні та організаційні інноваційні рішення;
- * виконувати економічний аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств ЖКГ, виявляти резерви підвищення ефективності та використання трудових, матеріально-технічних та фінансових ресурсів з метою розробки реальних інвестиційних проектів в ЖКГ та оцінки їх ефективності.

- * орієнтуватися в питаннях інноваційної діяльності підприємств у ринкових економічних умовах;
- * розуміти роль інноваційної політики як засобу підвищення ефективності підприємницької діяльності і виробництва конкурентноздатної продукції;
- * вміти виявляти найефективніші напрямки оновлення техніко-технологічної бази підприємства та її продукції;
- * розробляти інноваційні заходи і управляти інноваційними процесами на своєму підприємстві, в галузі, країні.

Студенти повинні **бути ознайомлені:**

- з законодавчим забезпеченням функціонування інноваційних організацій в сучасних умовах;
- з сутністю та відмінністю методів пошукових ідей: інформаційний пошук, мозковий штурм, конференція ідей, синектика, ідея Дельфі, опит за допомогою карток, метод колективного блокноту, триггерна техніка, метод контрольних запитань, метод морфологічного аналізу;
- з питаннями ціноутворення на ринку нововведень, види ринків по об'єктам нововведення.

4. ПРОГРАМА

Вступ

Центром економічної діяльності в умовах ринкових економічних відносин є основна ланка економіки – підприємства - незалежно від їх підпорядкування і форм власності, оскільки на цьому рівні створюється необхідна для суспільства продукція, виконуються необхідні послуги.

На підприємствах зосереджені висококваліфіковані кадри, вирішуються питання економного витрачання матеріально-сировинних ресурсів, використання високопродуктивної техніки та технології, розробляється бізнес-план, застосовується маркетинг, здійснюється ефективне управління -менеджмент, забезпечується випуск конкурентноздатної продукції. Від діяльності підприємств залежать екологічний стан довкілля і регіональний соціально-економічний розвиток.

Все це вимагає глибоких економічних знань і ефективної організації інноваційної діяльності в умовах підприємства. Ці питання і висвітлюються в дисципліні - **«Економіка і організація інноваційної діяльності»**.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів

Сутність інновацій. Інновація як процес перетворення потенціалу науково-технічного прогресу в нові продукти і технології. Ознаки інновацій: масштаб (глобальні і локальні), параметри життєвого циклу (виділення й аналіз усіх стадій і підстадій), закономірності процесу впровадження та ін. Головна функція інноваційної діяльності - зміни. П'ять типових змін за Й. Шумпетером. Види інновацій: 1) за ступенем новизни; 2) за характером застосування; 3) за стимулом появи; 4) за роллю у відтворювальному процесі; 5) за масштабом. Типи інновацій: а) за глибиною внесених змін; б) за мірою поширення; в) за місцем у виробничому циклі; г) за рівнем охоплення очікуваної частки ринку; д) за інноваційним потенціалом і рівнем новизни.

Поняття інноваційного процесу та його відмінні риси. Основні етапи (модель) інноваційного процесу: фундаментальні дослідження; прикладні дослідження; конструкторські розробки; маркетинг; виробництво; збут (комерціалізація технологій). Форми інноваційного процесу: простий внутрішньоорганізаційний (натуральний), простий міжорганізаційний (товарний) і розширений. Дифузія і поширення інновацій.

Тема 2. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку

Організаційно-економічні передумови нововведень. Інновації — основа ефективного розвитку економіки країни і сільського господарства зокрема у контексті світової глобалізації. Інноваційне співробітництво України із зарубіжними країнами. Довгі хвилі М. Кондратьєва і розвиток науково-технічної резолюції. Поняття технологічного укладу. Еволюція технологічних укладів. Характеристика інноваційної діяльності та організаційно-правові основи її здійснення. Схема перетворення нововведень на інновації. Методичні підходи до визначення інновацій.

Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності

Мета і принципи регулювання інноваційної політики. Закон України „Про інноваційну діяльність”.

Методи державного регулювання інноваційної діяльності (закони і законодавчі акти; обсяг і джерела інвестування інновацій; асигнування і дотації з Державного та місцевих бюджетів; норми і нормативи; ціноутворення; ставки податків і пільги з оподаткування; відсотки за кредит і державні гарантії; державні замовлення і закупівлі; мито і митні податки; ліцензії і квоти; підтримка інфраструктурних утворень; розробка й реалізація державних і цільових комплексних програм). Система державного регулювання інноваційної діяльності.

Тема 4. Організаційні форми реалізації інновацій

Організаційні структури для реалізації інновацій: малий інноваційний бізнес (МІБ), технологічний (науковий) парк (технопарк), інноваційний (технологічний) бізнес-інкубатор, фінансово-промислові групи (ФПГ); поняття даних інноваційних структур, особливості їх створення і функціонування.

Світовий і вітчизняний досвід створення і функціонування інноваційних структур. Формування інноваційних структур та забезпечення їх ефективної діяльності (місце розташування, наукове забезпечення, інвестиції і технологічна база, організаційна структура, органи управління, персонал, акредитація, характер інноваційної діяльності). Критерії оцінювання функціонування технопарків та інноваційних бізнес-інкубаторів. Характерні риси ФПГ (проекування технологічного ланцюжка, концепція горизонтальної інтеграції, матрична структура ФПГ, оцінювання корпоративної ефективності роботи ФПГ).

Тема 5. Особливості процесу створення інновацій та формування попиту на них

Специфіка аналізу попиту на інновації та мотивації суб'єктів інноваційного процесу (методи виявлення і аналізу попиту на інновації; аналіз спонукальних мотивів; суб'єкти інноваційного процесу — інвестори, розробники інновацій, виробники, постачальники, працівники збуту, споживачі, суспільство). Оцінювання відповідності цілей спонукальним мотивам суб'єктів інноваційного процесу. Основні підходи створення та стимулювання попиту на інновації (модель аналізу та фактори впливу на поведінку споживачів на ринку інновацій: вивчення відчуття, аналіз сприйняття, вивчення поведінки, аналіз стимулів, аналіз попиту, вивчення мотивів, аналіз цільових орієнтацій). Типи спонукальних мотивів формування і стимулювання попиту на інновації: раціональні (якість, економічність, експлуатаційні параметри), емоційні (унікальні властивості, стиль життя, відчуття страху, відчуття провини тощо), моральні (збереження природного середовища, відчуття патріотизму тощо). Складові стимулювання (формування) попиту на інновації: реклама, пропаганда (паблісіті, паблік-рілейшнз), стимулювання збуту, особистий продаж.

Основні фактори мотивації споживання інновацій: внутрішні й зовнішні. Внутрішні спонукальні мотиви поведінки споживачів на ринку (класифікація споживачів: за здатністю адаптації до нових товарів, за стилем життя й мотивацією поведінки). Зовнішні фактори мотивації: референтні групи (члени сім'ї, друзі, сусіди й колеги), оформлення товару, колір, шрифт рекламних повідомлень, рекламні повідомлення, передпродажний сервіс, післяпродажний сервіс.

Тема 6. Стимулювання інноваційної діяльності

Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу. Теорія людського капіталу. Проблеми активізації інвестиційної діяльності. Характеристика поняття „інтелектуальний капітал". Характерні особливості наукової праці. Типи мотивації наукових працівників. Основні категорії можливостей наукової праці. Особливості мотивації та стимулювання наукових праців-

ників. Організаційно-управлінські інновації. Концепція організаційного розвитку. Принципи формування сприйнятливості працівників до інновацій. Оцінювання та стимулювання праці дослідників і розробників. Показники оцінювання трудового внеску розробників. Показники оцінювання діяльності і своєчасне задоволення вимог споживачів; техніко-технологічний рівень, спрямований на конкурентоздатність підприємства за показниками якості продукції, витрат і ефективності виробництва; досягнення балансу між стабільністю і намаганнями впровадження нової технології і засобів виробництва; ефективність і гнучкість управління щодо радикальності і еволюційності інновацій; рефлексійність управління стосовно напрямів і темпів технічного розвитку конкурентів та збереження таємниці намірів щодо власного розвитку. Оновлення техніко-технологічної бази аграрного підприємства в системі стратегічного, поточного і оперативного управління.

Тема 7. Науково-освітня структура як складова національної інноваційної системи країни

Вища школа України – основа національної інноваційної системи. Засновники концепції національних інноваційних систем. Принципи побудови. Національна інноваційна система. Загальна характеристика сектора вищої освіти України. Сектор вищих навчальних закладів у системі наукового комплексу України. Об'єкти економічного сектору України. Наукові сектори наукового комплексу країни: академічний, галузевий, сектор вищої освіти, заводський сектор. Склад комплексу. Науково-технічний потенціал наукових організацій України. Оснащеність працівників наукових організацій. Кадровий науковий потенціал України. Фінансування освіти та науки в Україні. Інноваційний вплив науки вищих навчальних закладів на економіку. Напрями вдосконалення вітчизняної системи освіти, науки вищих навчальних закладів і підготовки кадрів. Важливість Болонського процесу для модернізації вищої освіти в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 8. Управління інноваційним розвитком підприємства

Концепція управління інноваційним розвитком підприємств. Схема впливу інноваційної діяльності на різні сторони життєдіяльності суспільства. Шляхи розвитку економіки країни. Порівняльна характеристика шляхів розвитку господарюючих суб'єктів. Принципи функціонування підприємств, що стали на інноваційний шлях розвитку. Методи управління інноваційним розвитком підприємств на макрорівні. Методи державного стимулювання виробництва екологічних товарів. Основні функції управління процесами іннова-

ційного розвитку підприємств. Схема формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком. Система принципів формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком суб'єктів інноваційної діяльності.

Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Схема взаємодії систем на макро- та мікрорівнях управління.

Тема 9 . Інноваційна політика підприємства

Мета і роль інноваційної політики в діяльності підприємства. Система взаємовідносин „ринок - підприємство — інновації". Класифікація товарів за ступенем новизни. Характеристика пропозиції інноваційного товару (стратегічна, тактична, антикризова, венчурна). Сутність основних підходів і методів формування інноваційної політики підприємства за різних систем господарювання. Механізм формування інноваційної політики аграрного підприємства. Складові елементи інноваційної політики. Види і характеристика інноваційних стратегій (традиційна, опортуністська, імітаційна, оборонна, залежна, наступальна). Моделі вибору інноваційної стратегії, їх характеристика та методи обґрунтування.

Тема 10. Система управління інноваційними процесами

Основні складові успіху інноваційної діяльності: ринковий потенціал, інноваційний потенціал, виробничо-збутовий потенціал. Функціональна схема інноваційного циклу. Система управління інноваційним процесом: аналіз відповідності внутрішніх можливостей розвитку зовнішнім; генерація ідей інновацій; відбір ідей інновацій; розробка задуму інновації та його перевірка; розробка маркетингової стратегії просування інновацій на ринок; оцінювання можливості й економічної доцільності досягнення підприємством цілей, намічених у маркетинговій програмі; розробка конструкторської і технологічної документації інновації, виготовлення дослідних зразків та їх випробування; випробування інновацій в ринкових умовах; розгортання комерційного виробництва інновацій в обсягах, намічених у маркетинговій програмі.

Інноваційна стратегія підприємства та особливості її формування (специфіка методів ринкових досліджень, що передують розробці нововведень; збільшення глибини прогнозування майбутнього розвитку подій як результату інноваційної діяльності; аналіз і обґрунтоване прийняття управлінських рішень, своєчасне реагування на можливості і загрози на ринку інновацій; багатоваріантний характер прогнозів; аналіз інноваційного потенціалу; аналіз факторів ризику й оцінювання ступеня їх впливу; ув'язування цілей, етапів і строків реалізації стратегій із прогнозованими параметрами стадій життєвого циклу нововведення; висока мобільність і адаптивність інноваційної стратегії; багатокритеріальне оцінювання стратегії). Методи управління вибором інноваційних стратегій (свот-аналіз, стратегічна модель Портера, матриця Бостонської консультативної групи, матриця „Мак-Кінсі - Дженерал-електрик").

Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства

Техніко-технологічна база підприємства: сутність (поняття та основа — машини, устаткування, прилади), оцінювання (комплекс показників оцінювання: вартість основних фондів, їх стан і рух - введення, оновлення, вибуття, ліквідація та відповідні розрахункові коефіцієнти). Напрями розвитку техніко-технологічної бази аграрного підприємства: якісні зміни засобів праці і технологій, покращання структури, системи організації й інтенсифікації виробництва на основі прискореного розвитку науки і техніки, всебічного використання досягнень науково-технічного прогресу. Основні складові ефективного управління техніко-технологічним і інноваційним розвитком аграрного підприємства: орієнтація на найбільш повне і своєчасне задоволення вимог споживачів; техніко-технологічний рівень, спрямований на конкурентоздатність підприємства за показниками якості продукції, витрат і ефективності виробництва; досягнення балансу між стабільністю і намаганнями впровадження нової технології і засобів виробництва; ефективність і гнучкість управління щодо радикальності і еволюційності інновацій; рефлексійність управління стосовно напрямів і темпів технічного розвитку конкурентів та збереження таємниці намірів щодо власного розвитку. Оновлення техніко-технологічної бази аграрного підприємства в системі стратегічного, поточного і оперативного управління.

Тема 12. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності

Сутність та економічна природа категорії «інформації». Визначальні ознаки різних типів суспільств та характеристики відповідних систем освіти та науки. Сутність інформації. Знання як стратегічний ресурс інноваційних змін. Стратегічна парадигма інноваційного розвитку. Типологія інновацій. Інформаційні системи та технології обробки знань. Взаємопов'язані групи стратегічних проблем. Тенденції розвитку інформаційних технологій. Рівні використання інформаційних технологій у поєднанні з інформаційними системами. Цільова структура корпоративної інформаційної системи. Задачі для побудови корпоративної інформаційної системи. Моделювання інноваційного розвитку суспільства. грід-технологія – інформаційно-обчислювальна інновація 21 століття.

Тема 13. Фінансування інноваційної діяльності

Сутність, принципи, мета і завдання системи фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності. Структура фінансового механізму науково-технічної й інноваційної діяльності. Організаційні форми фінансування науково-технічної й інноваційної діяльності. Закон України „Про наукову і науково-технічну діяльність”. Основні завдання Державного фонду фундаментальних досліджень (ДФФД) і Української державної інноваційної компанії (УДІК). Зарубіжний та вітчизняний досвід фінансування наукових досліджень. Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України. Фінансування науково-технічних та інноваційних програм і проектів. Фінансу-

вання створення і функціонування технопарків та інших інноваційних структур.

Тема 14. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація

Інноваційний проект – комплекс взаємопов'язаних заходів, розроблених з метою створення, виробництва та просування на ринок нових високотехнологічних продуктів за умов встановлених ресурсних обмежень. Види інноваційних проектів: проект дослідження та розвитку, проект організаційний, проект промисловий. Для обґрунтування управлінського рішення щодо реалізації інноваційного проекту необхідно провести його експертизу, тобто оцінити рівень його економічної доцільності. Порядок проведення експертизи постійно вдосконалюється, доповнюється деякими обов'язковими мовами, більш жорстким стає контроль за використанням коштів та інше. Для вибору оптимального варіанту інноваційного проекту необхідно співставити, проаналізувати їх показники, характеристики. Тому вся інформаційна база, методи визначення вартісних та натуральних показників повинні бути співставними.

Тема 15. Моніторинг інновацій

Моніторинг науково-технічної і інноваційної діяльності. Сутнісна характеристика моніторингу інновацій (поняття моніторингу інновацій, види, об'єкти і показники моніторингу інноваційної діяльності, інформаційно-аналітична база). Інноваційна активність підприємств.

Моніторинг інноваційного процесу (поняття і основні напрями). Моніторинг технічних і якісних характеристик проекту. Технології оцінювання виконання проекту. Моніторинг термінів виконання проекту. Моніторинг вартісних показників проекту.

Тема 16. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства

Методологічні аспекти оцінювання ефективності інновацій. Значення і зміст моделі оцінювання ефективності інновацій. Сутність концепції управління інноваційними проектами. Складові інноваційного проекту як системи в динамічному оточенні. Поняття „внутрішні" і „зовнішні" зацікавлені сторони інноваційного проекту. Поняття „бізнес-процесу". Принцип оцінювання довготермінових інноваційних проектів. Ефект та ефективність інноваційних проектів. Характеристика видів ефективності та етапів загальної схеми оцінювання ефективності інноваційних проектів. Склад поточних і капітальних витрат на інновації. Сутність економічного ефекту інноваційної діяльності. Умови виникнення та сутність мультиплікативного економічного ефекту. Визначення науково-технічного ефекту інноваційної діяльності, критерії та оціночні показники. Податковий ефект інноваційної діяльності. Податкові пільги. Сутність ресурсного ефекту і показники оцінювання покращання використання ресурсів. Сутність і оціночні показники екологічного ефекту інно-

ваційної діяльності. Характеристика оціночних показників інноваційного проекту. Сутність аналізу чутливості показників інноваційного проекту.

Характеристика об'єктів інтелектуальної власності. Методологічні підходи щодо оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності. Сутність основних видів ліцензійних платежів. Основні етапи комплексного аналізу інноваційної діяльності підприємства та джерела його інформаційного забезпечення. Інвестиційна привабливість підприємства та зміст її аналізу. Оцінювання спроможності підприємства до інноваційного розвитку. Показники організаційно-технічного та управлінського рівня підприємства. Характеристика показників інноваційної діяльності підприємства. Формули мультиплікативних моделей факторного аналізу витрат і результатів інноваційної діяльності.

Тема 17: Комерціалізація результатів інноваційної діяльності

Сутність комерціалізації результатів інноваційної діяльності. Основні суб'єкти ринкових відносин при комерціалізації результатів інноваційної діяльності. Склад і взаємовідносини учасників ринку при комерціалізації результатів інноваційної діяльності. Відмінність інноваційного продукту від інноваційної продукції. Інтелектуальна власність та її трансформація в інноваційний продукт. Трансфер технологій. Етапи трансформації інтелектуальної власності в інноваційний продукт. Оцінка вартості інтелектуальної власності. Підходи до оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності. Показники, що використовуються при оцінюванні комерційних та ринкових можливостей. Способи комерціалізації інтелектуальної власності. Визначення розрахункової ціни ліцензії.

Тема 18 Інноваційно-технологічна безпека

Інтелектуальна власність та її захист. Об'єкти права інтелектуальної власності. Державна система охорони інтелектуальної власності. Авторське право. Патентування. Інжиніринг. Ноу-хау. Лізинг. Франчайзинг. Захист інтересів України в інноваційній сфері.. Головні загрози інноваційній безпеці України. Головні напрями державної інноваційної політики України.

5. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

Теми	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	практи- чні	смос- тійну	індиві- дуальну
ЗМ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ				
Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів	3	2	4,5	-
Тема 2. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку	-	2	3	2
Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	3	2	4,5	2
Тема 4. Організаційні форми реалізації інновацій	2	2	4	2
Тема 5. Особливості процесу створення інновацій та формування попиту на них	2	2	4	2
Тема 6. Стимулювання інноваційної діяльності	2	2	4	2
Тема 7. Науково-освітні структури як складова національної інноваційної системи країни	-	-	2	2
ПМК 1	-	2	2	-
Разом змістовний модуль 1	12	14	28	12
ЗМ 2 СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА				
Тема 8. Управління інноваційним розвитком підприємства	2	2	4	2
Тема 9. Інноваційна політика підприємства	2	2	4	2
Тема 10. Система управління інноваційними процесами	2	2	4	2
Тема 11. Оновлення ТТБ підприємства	2	2	4	2
Тема 12. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності	-	-	2	2
Тема 13. Фінансування інноваційної діяльності	2	2	4	2
Тема 14. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація	4	2	5	2
Тема 15. Моніторинг інновацій	0	2	3	2
Тема 16. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства	4	4	6	2
Тема 17: Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	4	2	5	2
Тема 18 Інноваційно-технологічна безпека	2	-	3	2
ПМК 2	-	2	2	-
Разом змістовний модуль 2	24	22	46	22
Всього годин	36	36	74	34

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема, (питання, що вивчаються)	К-сть год.	К-сть балів	Література
Тема 1. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів 1.Інноваційї: сутність та класифікація. 2. Основні етапи інноваційного процесу.	2	3	1,2,4
Тема 2. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку 1. Основні тенденції розвитку економіки 2. Еволюція технологічних укладів. 3. Характеристика інноваційної діяльності.	2	-	1,2,6
Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності 1. Мета і принципи державної інноваційної політики. 2. Засоби державного регулювання інноваційної діяльності. 3. Система державного регулювання.	2	3	1,2,4
Тема 4. Організаційні форми реалізації інновацій 1.Організаційні структури для реалізації нововведень. 2. Світовий та вітчизняний досвід створення та функціонування інноваційних структур.	2	3	1,2,7
Тема 5. Особливості процесу створення інновацій та формування попиту на них 1. Специфіка аналізу попиту на інновації та мотивації суб'єктів інноваційного процесу. 2. Основні засоби створення та стимулювання попиту на інновації та особливості їх застосування. 3. Основні фактори мотивації споживання.	2	3	1,2,8
Тема 6. Стимулювання інноваційної діяльності 1.Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу. 2.Мотивація праці науковців. 3.Мотиваційні аспекти інноваційної діяльності персоналу підприємства. 4. Стимулювання праці дослідників і розробників нововведень.	2	3	1,2,5
ПМК 1	2	10	-

<p>Тема 8. Управління інноваційним розвитком підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція управління інноваційним розвитком підприємств. 2. Принципи формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємств. 3. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. 	2	2	1,2,4,8
<p>Тема 9 . Інноваційна політика підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційна політика підприємства у плановій та змішаній економіках. 2. Формування інноваційної політики підприємства та її місце в загальній стратегії підприємства. 	2	2	1,2,5,9
<p>Тема 10. Система управління інноваційними процесами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні основи управління інноваційним процесом на засадах маркетингу. 2. Інноваційна стратегія підприємства та особливості її формування. 3. Методи управління вибором інноваційних стратегій. 	2	2	1,2,4,6
<p>Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніко-технологічна база підприємства: сутність, оцінка та напрями розвитку. 2. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції. 	2	2	1,2,4,8
<p>Тема 13. Фінансування інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, принципи, мета і завдання системи фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності. 2. Організаційні форми фінансування науково-технічної й інноваційної діяльності. 3. Фінансування науково-технічних та інноваційних програм і проектів. 4. Фінансування створення і функціонування технопарків та інших інноваційних структур. 	2	-	1,2,4

Тема 14. Інноваційний проект: обґрунтування та реалізація 1. Поняття інноваційного проекту та управління ним. 2. Методологічні аспекти оцінки ефективності інноваційних проектів. 3. Показники оцінки ефективності інноваційних проектів. 4. Аналіз ризиків інноваційних проектів.	2	2	1,2,7
Тема 15. Моніторинг інновацій 1. Моніторинг науково-технічної і інноваційної діяльності. 2. Моніторинг інноваційного проекту.	2	-	1,2,8
Тема 16. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства 1. Види ефектів від інноваційної діяльності. 2. Комплексний аналіз інноваційної діяльності підприємства.	4	2	1,2,5
Тема 17: Комерціалізація результатів інноваційної діяльності 1. Сутність комерціалізації результатів інноваційної діяльності. 2. Інтелектуальна власність та її трансформація в інноваційний продукт. 3. Оцінка вартості інтелектуальної власності. 4. Способи комерціалізації інтелектуальної власності.	2	2	1,2,7
ПМК 2	2	11	-
Разом за семестр:	36	50	X

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- Опрацювання матеріалу лекцій, засвоєння термінів економічного словника 18 год (по 1 годині на кожну лекцію).
- Підготовка до практичних занять – 16 год.(по 1 годині на кожне заняття)
 - опрацювання основної літератури;
 - підготовка відповідей на основні питання теми;
 - виконання практичних завдань;
- Виконання завдань, призначених для самостійної роботи студентів – 36 годин (по 2 години на тему)
 - опрацювання тем (питань), винесених на самостійну підготовку;
 - опрацювання додаткової літератури з дисципліни;

- вивчення законодавчих актів і нормативних документів, що стосуються дисципліни;
 - виконання проблемних завдань;
4. Підготовка до підсумкового контролю змістових модулів та його виконання
- 4 год (по 2 години на кожний ПМК)

Теми лекцій, які виносяться на самостійне вивчення:

Тема 2. Інновації: становлення та сучасні тенденції розвитку

1. Основні тенденції розвитку економіки
2. Еволюція технологічних укладів.
3. Характеристика інноваційної діяльності.

Тема 4. Організаційні форми реалізації інновацій

1. Світовий та вітчизняний досвід створення та функціонування інноваційних структур.

Тема 5. Особливості процесу створення інновацій та формування попиту на них

3. Основні фактори мотивації споживання.

Тема 6. Стимулювання інноваційної діяльності

4. Стимулювання праці дослідників і розробників нововведень.

Тема 7. Науково-освітня структура як складова національної інноваційної системи країни

1. Вища школа України – основа національної інноваційної сфери.
2. Загальна характеристика сектора вищої освіти України.
3. Сектор вищих навчальних закладів у системі наукового комплексу України.
4. Напрями вдосконалення вітчизняної системи освіти, науки .

Тема 8. Управління інноваційним розвитком підприємства

3. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.

Тема 9 . Інноваційна політика підприємства

2. Формування інноваційної політики підприємства та її місце в загальній стратегії підприємства.

Тема 10. Система управління інноваційними процесами

3. Методи управління вибором інноваційних стратегій.

Тема 11. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства

3. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства і продукції.

Тема 12. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності

1. Сутність та економічна природа категорії інформація.
2. Знання як стратегічний ресурс інноваційних змін.
3. Інформаційні системи та технології обробки знань.
3. Моделювання інноваційного розвитку суспільства.
4. Грід-технологія – інформаційно-обчислювальна інновація 21 століття .

Тема 13. Фінансування інноваційної діяльності

3. Фінансування науково-технічних та інноваційних програм і проектів.
4. Фінансування створення і функціонування технопарків та інших інноваційних структур.

Тема 18. Інноваційно-технологічна безпека

1. Інтелектуальна власність та її захист.
2. Захист інтересів України в інноваційній сфері

8. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальна робота (36 годин) передбачає виконання конкретизованого завдання у письмовій формі, яка підлягає самостійному оцінюванню:

- підготовка контрольної роботи (завдання в методичних вказівках з індивідуальної роботи).
- підготовка реферату (обсягом 5-10 сторінок, структурованим за планом, з використанням наведеного списку літератури);
- виконання завдань для самоперевірки знань (питання, тести).

Теми рефератів

1. Система управління процесом інновації.
2. Інновації у сфері агропромислового виробництва: суть і значення.
3. Економічна ефективність інноваційної технології в сфері АПК.
4. Бар'єри на інноваційному шляху розробки нового товару.
5. Основні форми та методи розвитку інноваційного підприємства.
6. Інноваційний процес в Україні.
7. Інноваційна діяльність як фактор підвищення ефективності вітчизняної економіки.
8. Організація та інновації в розробці нового товару.
9. Стратегічні можливості інноваційних компаній.
10. Необхідність інновацій.
11. Організації та інновації.
12. Стратегічні можливості інноваційних компаній.
13. Система інноваційних важелів.
14. Дрібний бізнес в інноваційної діяльності.
15. Цінова політика інноваційної фірми.

16. Аналіз фінансово-економічного становища інноваційної фірми.
17. Види конкуренції та їх вплив на інноваційну діяльність.
18. Собівартість науково-технічної продукції.
19. Інвестиційна політика інноваційної фірми.
20. Фінансова політика інноваційної фірми.
21. Ефективність інновацій.
22. Контроль і управління інноваційної фірми.
23. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій.
24. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності.
25. Стратегії інноваційних фірм.
26. Форми активізації розвитку інноваційної сфери.
27. Нормативні акти по правовому забезпеченню інноваційної діяльності.
28. Зарубіжний досвід підтримки інноваційного розвитку.
29. Моніторинг інновацій.
30. Вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності.
31. Моніторинг інновацій і формування інноваційної політики.
32. Стимулювання інноваційної діяльності.

9. НАУКОВА РОБОТА

Наукова робота з дисципліни передбачає виконання конкретизованого наукового завдання у вигляді статті або виступу на студентській конференції яка підлягає оцінюванню.

10.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- a. Лекції з метою актуалізації опорних знань, із застосуванням структурно-логічних схем, узагальнень, побудовою графіків;
- b. Самостійна робота з підручником, опорним конспектом лекцій, довідковою літературою;
- c. Відповідь на основні питання практичного заняття;
- d. Колективне обговорення ситуаційних завдань, проблемних питань;
- e. Розв'язання завдань, задач практичного заняття;
- f. Самостійна робота над виконанням завдань для самоперевірки знань;
- g. Виконання завдань письмового поточного контролю по темі під час аудиторних занять;
- h. Виступ з доповіддю по реферату чи повідомленням по темі;
- i. Виконання індивідуального завдання.
- j. Виконання науково-дослідної роботи та участь у науково-практичній конференції студентів.

11. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

1. Поточне оцінювання на основі усного опитування по теоретичним питанням;
2. Поточне оцінювання на основі захисту розрахункових завдань практичних занять та самостійної роботи по відповідним темам;
3. Оцінювання виконаної індивідуальної роботи;
4. Модульний поточний контроль знань;
5. Іспит.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Навчальна аудиторна робота (50 б)	Модуль 1 (НАР)	Змістовний модуль 1 (25 бали)	Поточна успішність (15 бали)	T1	3
				T3	3
				T4	3
				T5	3
				T6	3
		ПМК 1		10	
	Змістовний модуль 2 (25 бали)	Поточна успішність (14 бали)	T8	2	
			T9	2	
			T10	2	
			T11	2	
			T14	2	
T16			2		
ПМК 2		11			
Самостійна робота студента (20 б)	Модуль 2 (СР)	Змістовний модуль 1	3		
		Змістовний модуль 2	3		
	Модуль 3 (ІР)	Змістовний модуль 1	4		
		Змістовний модуль 2	4		
	Модуль 4 (НР)	х	6		
	ІСПИТ (30 б)			30	
Сума			100		

Загальна оцінка складається з оцінок, одержаних на практичних заняттях, поточних модульних контролях, а також за самостійну та індивідуальну роботу. Задля підвищення рейтингу проводиться іспит.

Критерії оцінювання цих видів робіт наступні:

Практичні заняття

Забо 2 – розв'язання завдань та захист практичної роботи з повною відповіддю на теоретичні питання по темі заняття;

1 бал – розв’язання завдань та захист практичної роботи з неповною відповіддю на теоретичні питання по темі заняття;

0,5 бал – розв’язання завдань практичної роботи без відповіді на теоретичні питання по темі заняття;

0 балів – невиконання завдань практичної роботи.

Контроль модулів (тестування) -2

0,5 бали за кожну вірну відповідь на одне з 20 тестових завдань.

Самостійна робота (тестування)

- 0,3 балів за кожну вірну відповідь на одне з 10 додаткових тестових завдань ПМК з тем, винесених для самостійного вивчення.

- підготовка реферату, складання кросвордів, ребусів (з використанням 30-40 категорій курсу), комп’ютерна презентація - 4 бали.

- виконання індивідуальної контрольної роботи - 4 бали.

Іспит – складається з теоретичної та практичної частини: 40 тестових завдань по усім темам курсу, включаючи питання, винесені для самостійного вивчення (0,5 бали за кожну вірну відповідь) та розв’язання задачі (10 балів за повне розв’язання).

Шкала оцінювання знань

Визначення показника за державною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	Оцінка за 100-бальною шкалою	ECTS-оцінка	Можливості підвищення ECTS-оцінки
Відмінно	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A	-
Добре	Дуже добре – вище середнього рівня із кількома помилками	82-89	B	підвищується, але не вище A
	Добре – взагалі вірна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C	не підвищується
Задовільно	Задовільно – зі значною кількістю недоліків	67-74	D	підвищується, але не вище C
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-66	E	не підвищується

Незадовільно	Незадовільно – з можливістю повторного складання	35-59	FX	підвищується, але не вище D
	Незадовільно – з обов’язковим повторним курсом	<35	F	-

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НМК дисципліни, у тому числі:

- опорний конспект лекцій;
- методичні вказівки до проведення семінарських та практичних робіт;
- методичні вказівки до самостійної та індивідуальної роботи студентів.

14. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ІСПИТУ

1. Перехід економіки на інноваційну (інноваційно-інвестиційну) модель розвитку як визначальний чинник подолання наслідків кризи й розв’язання соціально-економічних проблем України

2. Виникнення вчення, еволюція поняття «інновація» і уявлень щодо сфери інновацій. Й. Шумпетер – фундатор інноваційної теорії.

3. Сучасні теорії та еволюція парадигми інноваційного розвитку.

4. Поняття та визначальні ознаки інновації, її відмінність від наукового відкриття, винаходу та еволюція його змістової сутності. Визначення інновації у Законі України «Про інноваційну діяльність»

5. Класифікації інновацій за основними ознаками. Базисні інновації. Пріоритетні напрями інноваційної в Україні

6. Взаємозв’язок розвитку інновацій, науки, техніки і технологій. Наукова й науково-технічна діяльність - головні джерела інновацій.

7. Соціально-економічний вплив та роль інновацій у сучасній ринковій економіці як вирішального засобу забезпечення конкурентоспроможності підприємств.

8. Сутність інноваційних процесів та циклічна концепція розвитку інновацій. Основні етапи та стадії і моделі інноваційного процесу. Інноваційний лаг.

9. Життєвий цикл інновацій, його чинники і вплив на конкурентоспроможність підприємства.

10. Наукова й науково-технічна діяльність та їх результати

11. Інноваційна діяльність за законодавством України, її основні види та суб’єкти.

12. Інноваційний продукт та інноваційна продукція

13. Вимоги, передбачені чинним законодавством України щодо кваліфікування продукту як інноваційного

14. Вимоги чинного законодавства України щодо кваліфікування продукції як інноваційної.

15. Поняття інноваційних підприємств та їх класифікація.
16. Поняття, набуття статусу й переваги інноваційного підприємства порівняно з не інноваційними за чинним законодавством України
17. Інноваційна сфера та інноваційний ринок .Суб'єкти і об'єкти інноваційної діяльності, суб'єкти і об'єкти (товари і послуги) інноваційного ринку..
18. Попит на інновації та умови його виникнення.
19. Поняття інноваційної інфраструктури та її роль у забезпеченні інноваційного розвитку економіки.
20. Організація створення нового товару (продукції) на підприємстві . пробний маркетинг.
21. Правова охорона об'єктів права інтелектуальної (промислової) власності за законодавством України
22. Передавання об'єктів інтелектуальної власності за законодавством України. Трансфер технологій і ринок патентів (ліцензій). .
23. Види ліцензій та основні умови ліцензійних угод на об'єкти права інтелектуальної (промислової) власності. Основні види й відмінності ліцензійних угод за чинним законодавством України
24. Види винагороди патентоволодільцеві за ліцензійними угодами, їх чинники та методичні підходи до обґрунтування. Роялті і паушальний платіж, застосування і критерії їх розмірів.
25. Правова охорона комерційної таємниці (нерозкритої інформації) щодо незапатентованих об'єктів права інтелектуальної (промислової) власності та особливості ліцензійних угод про передачу ноу-хау.
26. Особливості ціноутворення на інноваційному ринку.
27. Обґрунтування цін на інноваційні продукти та нову і поліпшену в результаті інновацій продукцію підприємства
28. Стан і проблеми формування, основні напрями та перспективи розвитку інноваційного ринку в Україні.
29. Сутність, цілі та зміст інноваційної політики підприємства як складової загальної стратегії розвитку.
30. Чинники впливу на формування інноваційної політики великих і малих підприємств
31. Концепції інноваційної політики підприємства
32. Прогнозування і планування інноваційної діяльності підприємств
33. Вплив оточення і технічного та фінансово-платіжного стану на інноваційну політику українських підприємств.
34. Оцінка (аналіз) техніко-технологічного стану підприємства.
35. Напрями технічного розвитку підприємства та вибір найефективнішого із сукупності можливих з урахуванням здатності підприємства до технологічних змін..
36. Оновлення продукції. Аналіз доцільності виробництва певного виду продукції.
37. Визначення доцільності та функціонально-економічне обґрунтування. розробки нової та/або поліпшення виготовлюваної продукції підприємства, оптимізації її асортименту.

38. Оновлення техніко-технологічної бази і продукції як один з пріоритетних напрямків впровадження інновацій на вітчизняних підприємствах
39. Показники оцінки (визначення) техніко-технологічного стану підприємства та
40. Оцінка економічної доцільності асортименту продукції, що випускається.
41. Інноваційна стратегія як складова загальної стратегії розвитку підприємства, принципи її формування, розробки та впровадження.
42. Типи інноваційної стратегії, її залежність від життєвого циклу нововведень.
43. Управління інноваціями в умовах організаційного виокремлення на підприємстві функції наукових досліджень та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР)
44. Управління «інноваціями знизу» (гуртки якості, раціоналізаторство і т.і.) :
45. Оперативний менеджмент і контроль (моніторинг) інновацій .
46. Організаційні форми забезпечення інноваційної діяльності в країнах з розвинутою ринковою економікою. Основні форми малого дослідницького бізнесу у країнах з розвинутою ринковою економікою
47. Засоби ефективного впровадження інновацій на малих і середніх підприємствах реального сектору економіки. Специфіка венчурного інноваційного бізнесу.
48. Інноваційні проекти, їх види і особливості.
49. Правовий режим інноваційних проектів за чинним законодавством України. Державна реєстрація інноваційних проектів в Україні. Пріоритетні інноваційні проекти.
- 50.. Форми інтеграції науки і виробництва, технологічної кооперації підприємств, їх роль в інтелектуалізації економіки та перспективи розвитку.
51. Формування нових центрів генерації та впровадження інновацій: технопарки, технополіси, фірми-інкубатори, науково-промислові консорціуми тощо.
52. Франчайзинг (франшиза) як поширена форма впровадження інновацій на малих і середніх підприємствах». Комерційна концесія за законодавством України.
53. Стратегії, види та організаційно-економічні механізми фінансування інновацій як ризикової діяльності.
54. Самофінансування інновацій підприємством та особливості банківського кредитування інноваційної діяльності.
55. Венчурне (ризикове) інвестування / фінансування інновацій на умовах участі (придбання акцій) та надання кредиту (з правом конвертації в акції).
56. Особливості лізингової форми фінансування розробки та реалізації інноваційних проектів .Поєднання лізингу з венчурним фінансуванням і франчайзингом.
57. Особливості та найпоширеніші форми інвестування інноваційних проектів

58. Проблеми, можливості та умови розширення банківського інвестування, запровадження і поширення в Україні венчурного (на умовах участі), лізингового фінансування інновацій та франчайзингу/ комерційної концесії.

59. Макроекономічне регулювання інноваційної діяльності .Роль держави в стимулюванні інновацій і державна інноваційна політика . Методи та інструменти прямої і опосередкованої державної підтримки та стимулювання інноваційної діяльності.

60. Принципи і форми державного регулювання у сфері інноваційної діяльності України. Формування та стимулювання пріоритетних напрямків інноваційної діяльності.

61. Фінансова підтримка і стимулювання інноваційної діяльності в Україні. Джерела та об'єкти фінансування інноваційної діяльності.

62. Види фінансової підтримки інноваційної діяльності та порядок її надання. Державні та комунальні інноваційні фінансово-кредитні установи.

63. Повноваження державних органів і органів місцевого самоврядування та державний контроль у сфері інноваційної діяльності України.

64. Правовий режим інноваційних проектів, продуктів і продукції, інноваційних підприємств. Державна реєстрація інноваційних проектів в Україні.

65. Державне регулювання, мотиви та поширені форми стимулювання і підтримки інноваційних процесів в країнах з розвинутою ринковою економікою.

66. Стимулювання інновацій за допомогою податкової, амортизаційної, програмно-планової політики. Особливості в оподаткування та митного регулюванню інноваційної діяльності в Україні.

67. Державне регулювання, підтримка і стимулювання інноваційного розвитку економіки України за допомогою механізму пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та державного замовлення

68. Принципи оцінювання та показники ефективності інноваційної діяльності

69. Критерії та основні показники оцінювання ефективності інноваційних проектів.

70. Показники соціально-економічного впливу та інших аспектів комплексної оцінки ефективності інновацій, інноваційних проектів

15.ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Волков О.І., Денисенко М.П. та інш.Економіка і організація інноваційної діяльності: Підручник / третє видання. – К.: Центр учбової літератури, - 2007. – 662с.
2. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2005. – 400с.

Додаткова

3. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія. – К.: КНЕУ, - 2003. – 394.
4. Білозір Л.В. Особливості формування ринку інноваційної продукції в аграрній сфері // Економіка АПК №2.- 2005р. – с.106.
5. Білозір Л.В. Попит та пропозиції на ринку інноваційної продукції // Економіка АПК №9. – 2005р. – С.125.
6. Білозір Л.В. Формування та розвиток інфраструктури ринку інноваційної продукції в аграрній сфері // Економіка АПК №11. – 2005р. – С.137.
7. Білозір Л.В., Методологічні підходи щодо формування інноваційної продукції в аграрній сфері /Економіка АПК. 2004 р. - №9 – с. 88.
8. Гаврилюк Н.М. Агропромислому виробництву інноваційний шлях розвитку // Економіка АПК №8. – 2005р. – С.19.
9. Дацій О.І., Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні /Економіка АПК 2004 р. - №3 – с.97.
10. Зубець М.В., Володін С.А., Про стратегію утвердження інноваційної моделі розвитку аграрної економіки /Економіка АПК. 2004 р. -№12 – с.23.
11. Инновационный менеджмент: Методическое пособие. – К.: Изд-е концерн "Рамо". – 1991. – ч.1. - 112с., ч.2. – 134 с.
12. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інновацій. – 2003 р. -326 с.
13. Кардаш В.Я., Павленко І.А., Шафалюк О.К. Товарна інноваційна політика: Підручник. – К.: КНЕУ, - 2002. – 266с.
14. Кардаш В.Я.Товарна інноваційна політика. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення. – 2002 р. – 182 с.
15. Корецький М.Х., Дацій О.І., Державне регулювання інноваційної діяльності в АПК /Економіка АПК. 2004 р. - №4 – с.14.
16. Кристальний О.В. Організаційно-економічні особливості інноваційної діяльності // Економіка АПК №8. – 2005р. – С.10.
17. Крылов Э.И., Власова В.М., Журавкова И.В. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия: Учебное пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 608 с.: ил.
18. Кудирко О.М., Сучасний стан інноваційної діяльності у підприємствах харчової промисловості України /Економіка АПК. 2004 р. - №11 – с.102.
19. Лищишин М., Проблеми використання та захисту інтелектуальної власності в Україні /Економіка України. 2003 р. - №7 – с.44.
20. Малік М.Й. Інноваційна діяльність як складова стратегії підвищення конкурентоспроможності агропромислового виробництва // Економіка АПК №5. – 2005р. – С.155.
21. Музика П.М. Активізація інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки в Україні // Економіка АПК №8. – 2005р. – С.42.

22. Музика П.М. Підвищення ефективності інноваційної підприємницької діяльності в сільськогосподарському виробництві //Економіка АПК №6. – 2005р. – С.64.
23. Музика П.М., Дорадча служба та інноваційний ринок /Економіка АПК.2004 р. - №3 – с.64.
24. Павленко І.А. Економіка і організація інноваційної діяльності. Навчальний посібник. 2004р. – 204с.
25. Павленко І.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. Вид 2-ге, без змін. – К: КНЕУ, - 2006. – 204с.
26. Перепелиця Н.М., Інноваційна діяльність наукових установ та економічна оцінка її результатів /Економіка АПК. 2004 р. - №6 – с.90.
27. Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Кулішов В.В. та інші. Економіка підприємства: Підручник /за заг ред. Й.М. Петровича. – Львів:”Магнолія плюс”,видавець В.М. Піча. – 2004р. – 680с.
28. Рубан В., Чубукова О., Некрасов В., Інноваційна модель стратегічного розвитку України: методологія і досвід /Економіка України. 2003 р.- №6 – с.14.
29. Сердюк І.Г., Державне регулювання інноваційної діяльності суб’єктів господарювання /Економіка АПК. 2003 р. - №10 – с.39.
30. Стеченко Д.М. Інноваційні форми регіонального розвитку. Навчальний посібник.– 2002 р. - 254 с.
31. Україна. Верховна Рада. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності.. Збірник законодавчих актів за станом на 1 березня 2005 р. Верховна Рада. – К.: Парламентське вид-во, - 2005. – 136с.
32. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент. Учебник, г-е. изд., М.: ЗАО Бизнес-школа "Интел-Синтез", -2000. – 624с.
33. Федоренко. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності. – 2004р. – 432с.
34. Федулова Л., Пашута Н. Развитие национальной инновационной системы Украины // Економіка України №4 – 2005р. –с.35.
35. Чеботарьов В., Структура АПК та формування інноваційної політики її трансформації / Економіка України. 2003 р. - №4 – с.55.
36. Чурсин А.А. Инновации и рынок. Учебное пособие для Вузов. М. – 2004р. – 243с.

16. РЕСУРСИ

1. Бібліотека ТДАТУ, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18
2. Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Перемоги, 1
3. Джерела Інтернет.